

SMERNICE
ZA IZRADU GODIŠNJEG PROGRAMA POSLOVANJA ZA 2020. GODINU , ODNOSNO
TROGODIŠNJEG PROGRAMA POSLOVANJA ZA PERIOD 2020 - 2022. GODINE JAVNIH
PREDUZEĆA I DRUGIH OBLIKA ORGANIZOVANJA KOJI OBAVLJAJU DELATNOST
OD OPŠTEG INTERESA

Ovim smernicama obavezuju se javna preduzeća iz člana 3. stav 1. i društva kapitala iz člana 3. stav 2. tač. 1) i 2) Zakona o javnim preduzećima (u daljem tekstu: javno preduzeće), da u pripremi godišnjeg programa poslovanja za 2020. godinu , odnosno trogodišnjeg programa poslovanja za period 2020 - 2022. godine:

- polaze od ciljeva i smernica ekonomske i fiskalne politike Vlade,
- pridržavaju se strateških, zakonskih i podzakonskih akata koja primenjuju u svom poslovanju,
- izvrše sveobuhvatnu analizu poslovanja za 2019. godinu , kako bi godišnji program poslovanja za 2020. godinu , odnosno trogodišnji program poslovanja za period 2020 - 2022. godine , planirali na realnim osnovama.

Godišnji program poslovanja za 2020. godinu , odnosno trogodišnji program poslovanja za period 2020 - 2022. godine (u daljem tekstu: program poslovanja), neophodno je dostaviti u rokovima i na način propisan Zakonom o javnim preduzećima (u daljem tekstu: Zakon).

Javna preduzeća koja su donela program poslovanja za period 2019 - 2021. godine , dužna su da te programe poslovanja revidiraju, u skladu sa članom 59. stav 6. Zakona.

Приликом израде програма пословања, неопходно је да буду приказани следећи елементи:

1) Opšti podaci, gde je potrebno navesti:

- status , pravnu formu i delatnost javnog preduzeća,
- viziju i misiju javnog preduzeća (ukratko),
- dugoročni i srednjoročni plan poslovne strategije i razvoja,
- organizacionu šemu javnog preduzeća,
- imena direktora i izvršnih direktora, kao i članova nadzornog odbora/skupštine.

Za direktora i članove nadzornog odbora/skupštine potrebno je navesti datum imenovanja.

2) Analiza poslovanja u 2019. godini, gde je potrebno prikazati:

- procenjeni fizički obim aktivnosti,
- bilans stanja (**Prilog 1**) bilans uspeha (**Prilog 1 a**) i izveštaj o tokovima gotovine

(**Prilog 1 b**),

- analizu ostvarenih indikatora poslovanja,
- razloge odstupanja u odnosu na planirane indikatore,
- sprovedene aktivnosti za unapređenje procesa poslovanja,
- sprovedene aktivnosti u oblasti korporativnog upravljanja.

3) Ciljevi i planirane aktivnosti za 2020. godinu , odnosno za period 2020-2022. godine , gde je potrebno prikazati:

- ciljeve javnog preduzeća za period za koji se donosi program poslovanja (koji treba da budu merljivi, vremenski uokvireni, realni, određeni i dostizni),

- ključne aktivnosti potrebne za dostizanje ciljeva,
- analizu tržišta koja obavezno sadrži: analizu potencijalnog novog proizvoda/usluge, analizu povećanja obima proizvodnje/prometa postojećeg asortimana, analizu ciljnih tržišta, analizu konkurencije, procenu tržišnog udela, plan prodaje i unapređenje marketing strategije,
- rizike u poslovanju,
- plan /mapu upravljanja rizicima,
- planirane indikatore za 2020. godinu , a ukoliko se donosi trogodišnji program poslovanja, planirane indikatore i za 2021. i 2022. godinu , na osnovu kojih će se utvrditi napredak u poslovanju javnog preduzeća,
- aktivnosti koje javno preduzeće planira da sprovede u cilju unapređenja korporativnog upravljanja.

Анализа из тачке 2) алинеја трећа и планирани индикатори из тачке 3) алинеја шеста овог акта приказују се кроз **Прилог 2**.

4) Planirani izvori prihoda i pozicije rashoda po namenama, gde je potrebno:

- prikazati planirani bilans stanja (**Prilog 3**), bilans uspeha (**Prilog 3 a**), kao i planirane tokove gotovine (**Prilog 3 b**),
- detaljno obrazložiti strukturu planiranih prihoda i rashoda,
- prihode planirati na osnovu važeće odluke o cenama na koju je saglasnost dala Vlada, nadležni organ autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, odnosno drugi nadležni organ,
- navesti elemente za celovito sagledavanje cena proizvoda i usluga, kao i važeći cenovnik po kome su obračunati poslovni prihodi,
- prikazati iznos i dinamiku prihoda iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave (**Prilog 4**),
- detaljno prikazati namenu korišćenja sredstava iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave,
- sredstva koja su planirana na pozicijama: službena putovanja, naknade po ugovoru o delu, po autorskim honorarima, po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima i naknade fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora, kao i sredstva predviđena za stručna usavršavanja i slične namene, planirati najviše do nivoa planiranih sredstava za 2019. godinu , uz prethodno sagledavanje mogućnosti za njihovu racionalizaciju (**Prilog 5**).

5) Planirani način raspodele dobiti, odnosno planirani način pokrića gubitka,

gde je potrebno:

- raspodelu procenjene dobiti za 2019. godinu , planirati u skladu sa aktom o budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave za 2020. godinu,
- prikazati na koji način je utrošena dobit za 2014, 2015, 2016, 2017. i 2018. godinu (ukoliko je dobit raspoređena za investicije, navesti za koja investiciona ulaganja su utrošena sredstva).

6) Plan zarada i zapošljavanja, gde je potrebno:

- prikazati broj zaposlenih po sektorima/organizacionim jedinicama (**Prilog 6**),

- prikazati kvalifikacionu, starosnu i polnu strukturu zaposlenih i strukturu zaposlenih prema vremenu provedenom u radnom odnosu, kao i kvalifikacionu i polnu strukturu predsednika i članova nadzornog odbora/skupštine (**Prilog 7**),

- slobodna i upražnjena radna mesta, kao i dodatno zapošljavanje (ukoliko je planirano programom poslovanja) popunjavati isključivo u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima kojima se uređuje ova oblast i prikazati dinamiku zapošljavanja kroz **Prilog 8**,

- sredstva za zarade zaposlenih planirati isključivo u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima kojima se uređuje ova oblast (**Prilog 9**), prikazati iznos sredstava koji će se uplatiti u budžet Republike Srbije (**Prilog 9 a**), kao raspon isplaćenih i planiranih zarada za zaposlene (bez posloводства) i posloводство (**Prilog 9 b**),

- naknade predsedniku i članovima nadzornog odbora/skupštine planirati isključivo u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima kojima se uređuje ova oblast i prikazati kroz **Prilog 10**,

- nadležni organ javnog preduzeća dužan je da proceni da li će utvrđivati naknadu za rad Komisije za reviziju i, ako je utvrdi, neophodno je da se prilikom utvrđivanja visine naknade rukovodi finansijskim stanjem i poslovnim rezultatima javnog preduzeća, a isključivo u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima.

Naknade za rad Komisije za reviziju prikazati kroz **Prilog 11**.

7) Kreditna zaduženost, gde je potrebno kreditnu zaduženost prikazati kroz **Prilog 12**.

8) Planirane nabavke, gde je potrebno:

- prikazati planirana finansijska sredstva za nabavku dobara, radova i usluga za 2020. godinu, odnosno za period 2020- 2022. godine (**Prilog 13**),

- detaljno obrazložiti planirane nabavke dobara, radova i usluga za 2020. godinu, odnosno za period 2020-2022. godine,

- racionalno planirati nabavku službenih vozila, uz navođenje vrste, osnovnih karakteristika vozila, procenjene vrednosti nabavke, kao i obrazložiti zbog čega je nabavka neophodna.

9) Plan investicija, gde je potrebno:

- prikazati plan i dinamiku investicionih ulaganja u 2020. godini, odnosno za period 2020- 2022. godine (**Prilog 14**),

- detaljno obrazložiti započete, odnosno planirane a nerealizovane investicije iz prethodnog perioda.

10) Kriterijumi za korišćenje sredstava za posebne namene, gde je potrebno:

- sredstva za posebne namene (sponzorstva, donacije, humanitarne aktivnosti, sportske aktivnosti, reprezentaciju, reklamu i propagandu i ostala sredstva), planirati najviše do nivoa planiranih sredstava za 2019. godinu, uz prethodno sagledavanje mogućnosti za dodatnu racionalizaciju (**Prilog 15**),

- detaljno obrazložiti sredstva za posebne namene (sponzorstva, donacije, humanitarne aktivnosti, sportske aktivnosti, reprezentaciju, reklamu i propagandu i ostala sredstva),

- javna preduzeća koja koriste sredstva iz budžeta za finansiranje tekućeg poslovanja (zarade, materijalni troškovi i sl.), kao i javna preduzeća koja su poslovala sa gubitkom prema poslednjem objavljenom finansijskom izveštaju, ne mogu planirati sredstva za sponzorstvo i donacije.

Поред наведених смерница, јавна предузећа су дужна да се придржавају следећег:

Измене и допуне програма пословања вршити искључиво из разлога прописаних чланом 60. став 2. Закона.

Усвојене програме пословања, као и све његове измене и допуне, објавити на интернет страници јавног предузећа, у складу са чланом 71. Закона.

Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, поред смерница наведених у овом акту, могу предложити јавним предузећима и друге смернице које су од значаја за њихово пословање.

Прилози 1-15. одштампани су уз ове смернице и чине њихов саставни део.